

Fonåland

V. Torsås sn.

Allbått

uppt. av P. Petersson

1929.

Not av P. Eriksson

V. Torsås

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2889

1

Bakning.

Om man vid bakning har otur och får degigt och skorplupet bröd, kan detta avhjälpas på så sätt, att man tar vedspånor från tre olika vedbackar (plats där man småhugger ved) och eldar i bakugnen därmed.

—•••••
2889

2

Bakning.

För att man skall få redigt bröd, bör man vid bakningen sticka tre glödande trästickor i degen. Brödet kunde då ej bli förtrollat.

2889²

3

"Skön"

(siön) kallades den kost tjänstfolket fick med sig hem under fri-
veckan. Den bestod av 3 kakor fint bröd, 3 kakor grovt bröd, en
liten bit ost, ett halvt skålpund smör, ett stycke fläsk samt li-
te korngryn.

Villarpaskott

kan botas på så sätt att den sjuke sätter sig på en jordfast sten på norra sidan om boningshuset, under det en annan, som helst själv blivit botad för samma sjukdom, avlossar ett skott över den sjukens huvud. Man skulle skjuta av s.k. ärvasilver.

Berättaren påstår att ovannämnda medel användes i V.Torsås på 1880- och 1890-talen i ganska stor utsträckning.

5.
2889

För att konstatera gastakrystning.

För att konstatera om en ^{(sjuk} människa har blivit gastakryst, skall man hålla en skål innehållande kallt vatten över den sjukes huvud. I vattnet håller man smält tenn. Om då tennet samlades i små blanka kulor, hade den sjuke blivit gastakryst, om tennet däremot samlade sig i en enda klump, hade den sjuke ej blivit gastakryst.

Löf. Småland
H. M. M.
Sn. V. Torsås
Uppst. år 1929

Uppst. P. Petersson
F. M. av P. Petersson

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2889^{6.}

6

Dymmelveckan.

Under dymmelveckan bör man ej låna bort något, ty då kunde den, som fick låna, förtrolla en hel del saker under året på stället. Om t.ex. någon fick låna bröd under denna vecka, kunde denne göra så att man ej fick riktigt bröd på gården under det året. Smörkärning och ystning m.m. kunde alltså bli besvärligt, om man ej iakttog ovannämnda föreskrift.

2889

7

Midsommardagen.

Om man midsommardagens morgon före soluppgången drager en torr duk i det daggiga gräset och vrider ur det vatten eller den dagg, som uppsugits i duken, i en skål, kan man skaffa sig en utmärkt jäst, som kallas midsommarjäst. Man blandade lite mjöl i det erhållna vattnet, varefter man låter det stå några dagar tills det kommit i jäsning. Detta kan användas som jäst vid bakning varav man erhåller ett gott bröd. Midsommarjäst bör man ej låna bort.

81
2889

8

Tyda.

Sådant humöret är hos faddrarna under dopak-
ten, sådant blir humöret hos det barn, som döpes.

2889

9

Fisklycka.

God fisklycka erhålles om man i munnen kvar-
håller något av det bröd eller vin, man får i nattvarden samt
untar detta i en näsduk, vilken man sedan syr in i en fiskarmössa.

2889^{10.}

10

För att få flicktycke

skall man ha en tunga av en fladdermus i munnen, då man första gången kysser en flicka.

2889

11

Linodlingen.

Man bör ej låta ett klappträ eller s.k. bös-
tel ligga kvar en längre stund på klapptavlan, ty om någon kom
och stal det, fick man sedan ej någon tur med linodlingen.

2689

12

Fönsterlyte.

Om någon skrämmar en havande kvinna genom att ropa hennes namn genom ett fönster eller genom att knacka på ett fönster, får barnet s.k. fönsterlyte. Detta botas därigenom, att man ger barnet ~~ÅX~~ lito av moderns blod.

13.
2889

13

Att iakttaga vid flyttning.

Då man första gången flyttar in i ett hus, bör man först släppa in en katt i stugan, så att man kommer att trivas på den nya boplatsen.

Smörkärning.

För att få smöret att "lätt gå ihop" eller att samla sig, bör man taga lite grädde på en knivspets och stryka det på någon av husknutarna.

Avbrutna nålspetsar kallas vådastål och användes på så sätt att man stack sådana i smörkärnan för att det skulle gå lättare att kärna smör.

För ovannämnda ändamål kunde man även använda s.k. "getaplaträ", vilket man då kilade in i "kärntörten!"

15.

2889

15

Grisar.

För att man skall få tur med de smågrisar, man köper, skall man vid hemkomsten med dem genast släppa dem lösa en stund i stugan, så att alla i huset får tillfälle att smeka dem.

Innan man släpper grisen(-arna) i stian, skall man kasta dit en hand linfrö och en hand salt, ty annars trivs ej svinen på sin nya plats.

Man bör även släppa in en katt i stian, innan man släpper in grisarna.

16
2889

16

För att få god tur vid kalvuppfödning

och undvika att kalven blev förtrollad, skulle man, innan kalven
var helt framfödd, bränna denne på nosen med ett talgljus.

17

2889

17

Att iakttaga efter kalvningen.

En ko, som kalvat, bör man ej släppa ut för-
än nio dygn efter kalvningen, och då bör man lägga stål på ladv-
gårdströskeln, en yx, lie, kniv e. dyl.

18.

2889

18

För att erhålla kalvar av önskat kön.

Om man vill, att en ko skall få en kvigkalv
bör man omedelbart efter parningen köra kon tre gånger runt en
gödselhög och därefter stoppa i henne en tvåöring. Vill man däremot
ha en tjurkalv, skall man förfara på samma sätt men i stället
för en tvåöring skall man då ge henne en ettöring.

Im. Uppt. Per Petersson 1929
b. Forsås Per A. Lindström

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2889¹⁹

19

Maran.

Rider maran en häst, skall man spika upp en
hästsko över stalldörren.

Rider maran en människa, skall man lägga stål
i sängen.

20.
2889

20

Ordspråk.

Ett gammalt ordspråk säger: "Det är bättre
att ligga ute den första vinternatten än den första sommarnatten!"
Den första sommarnatten = vårfrudagsnatten.

" " vinter " = Mikaelsmässodagsnatten.

2/1
2889

21

Fallandesjuka

hos barn kan botas på så sätt, att man skär bort en känd på en helt vit tupp. Barnet skall dricka av det blod, som rinner ur det utkomna såret.

22.

2889

22

Hudutslag

eller eksem hos barn botas på så sätt att man samlar 9 olika sorters fruktbärande kvistar. Dessa kokas i vatten. Barnet tvättas sedan med detta vatten, varav barnet blir bra.

23.
2889

23

Bot för lyte.

Medel mot ofrivillig avgång av urin under sömn
hos barn är, att man kramar ut blodet ur en nyss dödad råtta och
ger barnet.

24.
2889

24

Vårtor.

Man kan få bort vårtor, om man stjälar en bit
fläsk, varmed man gnider vårtorna. Fläskbiten gräves ner under en
jordfast sten, och när fläsket är uppruttet, äro vårtorna borta.

2889

25

Liktornar.

Man kan få bort liktornar om man tar av sig skor och stumpor i kyrkan och gnider liktornarna mot kyrkgolvet under det man säger: "Jag gnor nu bort alla mina liktornar" eller dylikt.

Medlet har med framgång använts av berättaren, som påstår, att han ej haft ont av liktornar sen medlet användes.

26.

2889

26

Gudmor.

Om gudmor bet i spiselhällen i barnets hem
innan det döptes, fick ej barnet tandvärk.

2889

27

Medel mot utslag.

Vid utslag omkring munnen ska man kyssa spelmuren tre gånger. Mellan varje gång skall man spotta och ut säga någon bestämd formel om att man spottade bort utslaget.

28.
2889

28

Vårtor.

Ett medel att få bort vårtor är, att man skär
itu ett s.k. suräpple, som skall hänga kvar på trädet. Vårtorna
gnidas med insidan av äpplehalvorna. Dessa läggas tillsammans och
hopfogas genom att sticka tvenne tråstickor genom äpplehalvorna.
När äpplet är uppruttet, så äro vårtorna borta.

Småland
Allbo
V. Torssås
1929

Uppfäst av Per Pettersson Jönköping
avr. kyrkboten, Ushult
När av A Eriksson
Jönköping, V. Torssås
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
2889
29

Segeberhuva.

Barn, födda med s.k. segeberhuva, ha alltid
tur, och de bli aldrig fattiga.

Smeland
villkorad.
J. Fossis
myt. år 1929

myt. R. Pettersson
B. a. Pettersson

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20.
2889

30

Tyda.

Veckodagen räknas från den gamla vårfrudagen =
6 april. Frös det den natten, frös det de 40 påföljande nätterna.

31.

2889

31

"Ormlyte"

ger sig tillkänna därigenom att barnet kastar sig av och an i sängen under sömnen. Orsaken härtill är att modern under havandeskapet blivit skrämnd av en orm. Detta lyte kan botas om man viskar barnet med en käpp, med vilken man nyss dödat en orm.

Ett annat sätt att bota "ormlyte" är att man fångar en orm levande, vilken förvaras i en kruka med lock. Genom att ställa krukan under sängen några nätter, blir barnet fri från sitt lyte. Detta skall upprepas under två s.k. prim.

38.
2889

32

"Hästlyte"

visar sig däri, att barnet seklar sig. Detta har barnet fått emedan modern under havandeskapet druckit ur en vattenspann, i vilken en häst nyss druckit. Barnet blir botat häremot, om man ger det av den frädga eljer det slem, som hästar bruka efterlämna på vattnet, där de druckit.

32

2889

33

Deglyte.

De barn, som äro skörviga i huvudet, ha s.k. deglyte. Modern har någon gång under havandeskapet tagit sig i huvudet, då hon gjort upp deg. Detta lyte botas om man tvättar barnet med det vatten, i vilket man tvättat sig om händerna, då man gjort upp deg.

34
2889

34

"Fisklyte"

har det barn, som "snörar" sig och "snörvlar" under sömnen.
(Snörvlar = ha rosslingar i näsa och svalg under sömnen). Modern
har någon gång under havandeskapet sugit på ett braxenhuvud.
Detta lyte botas därigenom, att man ger barnet av det slemmiga
innehållet i ett kokt braxenhuvud.

Ett annat medel är, att man ger barnet mjölk,
som runnit genom ett braxenhuvud.

2889

35

Tydor.

Den av de nygifta, som först satte sig efter vigseln, fick de flesta bekymren. Om de satte sig samtidigt blevo också bekymren lika fördelade.

När en nygift kvinna första gången efter vigseln besöker kyrkan, skall hon stiga över kyrktröskeln med den högra foten först, om hon önskar att det första barnet skall bli en pojke. Önskar hon, att den första arvingen ska bli en flicka, skall hon stiga över tröskeln med vänstra foten.

26.
2889

36

Kyrktagning.

Om en ogift kvinna fött ett barn, skall hon vid kyrktagningen gå in genom kyrkan in i sakristian för att där mottaga förmaningar av prästen.

Enligt en annan uppgift, skall hon vid detta tillfälle gå bakom kyrkan in i sakristian.

2889

37

37

Lyte.

Om en havande kvinna sätter sig i en säng, i vilken det nyss legat varmt bröd och sängkläderna därav äro varma, kan barnet bli sårigt i stolgångstrakten. Samma är förhållandet om en havande kvinna stiger över en ugnkvast.

Barnet botades därigenom, att man tvättade det på det såriga stället med s.k. ugnskåstavatten (det vatten vanmed man fuktade ugnskvasten, då man sopade bakugnen.)

38.

2889

38

En havande kvinna

får ej bära en brinnande sticka i munnen, ty då får barnet tand-
värk.

2889

29

En kvinna i grossess

bör ej gå genom vapenhuset eller kyrkförstun då kyrkklockorna ringa, ty då fick barnet ont i öronen.

En havande kvinna bör ej gå under ett bär- eller fruktträd, ty om en frukt eller bär föll ned på henne, fick barnet ett s.k. fruktlyte, ett bär- eller fruktliknande märke på motsvarande ställe av kroppen som frukten föll ner på modern.

En havande kvinna bör ej gå under ett träd från vilket vatten droppar ner, ty barnet får små knölar eller hudutslag på motsvarande delar av kroppen, som dropparna av trädet fallit på modern. Detta botas med vatten som droppat ned från ett träd.

70.
2889

40

Fallandesjuka.

Om en havande kvinna går över en kullfallen
gårdesgård, kan barnet få fallandesjuka. Detta kan botas därigenom,
att barnets mor tar barnet i famn och bär det tre gånger fram
och åter över en kullfallen gårdesgård.

41.
2889

41

Havande kvinna.

En havande kvinna får ej stjäla något, ty då blir även barnet tjuvaktigt.

En karl bör ej gå in i ett rum, där en s.k. barnsängskvinna ligger, ty då tar man från honom hans mössa.

En havande kvinna är känsligast under första, mellersta och sista månaden, d.v.s. att barnet då har lättast för att få lyte.

44.
2889

42

Lyte.

Om en havande kvinna steker fläsk, och flottet
fattar eld, bör ej kvinnan av rädsla röra vid någon del av sin
kropp med händerna, ty på motsvarande del av kroppen fick barnet
ett sår, som var svårt att läka. Detta kunde botas om man tog
flott, som fattat eld och smorde barnets sår därmed.

43
2889

43

Lyte.

Blir en kvinna skrämnd genom att någon knackar på fönstret, blir barnet skrikigt. Detta lyte hos barnet kan botas om modern blir skrämnd, då barnet diar.

Ett annat sätt att bota ovanstående lyte är, att modern står inne i rummet under det att fadern står utanför ett öppet fönster, genom vilket de fly eller lämna barnet sig emellan tre gånger. Barnet skall lämnas ut genom en fönsterbåge och in genom en annan.

44.

2889

44

Maror eller varulvar.

Om en hvande kvinna för att få lätta barn-
sängar kryper genom fosterhinnorna (efterbörden) av ett sto, bli
barnen maror eller varulvar.

45.
2889

45

Lyte.

Man bör ej låta ett årder stå i jorden eller
en yxa sitta inhuggen i en huggkubb, ty om en havande kvinna
får se detta, kan barnet bli s.k. "harmunt".

46.

2889

46

En barnsängskvinna

Bör ej göra några besök i granngårdarna, ty på alla de ställen,
hon besöker, spricker lerfaten.

47.
2889

47

Skydd mot trolldom.

Första gången en moder bör lämna hemmet efter barnets födelse bör vara när hon beger sig till kyrkan för att kyrktagas. För att då skydda barnet mot troll eller att förebygga att barnet blir bortbytt, bör hon sätta stål över dörren.

48.
2889

48

Missfall.

Efter s.k. missfall bör kvinnan i stället för kyrktagning söka vidröra en vräst. Om denne ser detta, bör han säga: "Far i Herrens frid!"

49
2889

49

Lyte.

Om en kvinna under havandeskapet sett ett lik,
bör man, då hennes barn första gången badar, lägga ett klädes-
plagg, som den döda använt, i badvattnet så att ej barnet får
s.k. likhy.

En havande kvinna

bör ej stoppa något löst, t.ex. en näsduk i barmen, ty då bli barnen tjuvaktiga.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

50.
2889

50

571
2889

51

Ofruktbarhets avhjälpande.

Om en gift kvinna ej får några barn, kan detta
avhjälpas därigenom, att hon dricker av dopvattnet, i vilket man
döpt två gossar.

571
2889

52

Sälja mjölk.

Då man sålde mjölk skulle man skära ett kors i denna med en kniv, så att man ej skulle kunna trolla bort mjölken.

Ett annat sätt var, att man höll mjölken över elden en stund innan man lämnade mjölken till den, som skulle ha mjölken.

Tom.
Skatelson

Uppt. Per Petersson 1929
Ber. Aug. Samuelson,

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

53a.

2889

53a

Maran.

För att ej "maran" skulle rida hästarna om
nätterna, skulle man hänga upp en skjuten uggla över stalldörren.
Då hästarna blivit ridna av "maran" stodo de om morgonen alldeles
genomsvetta och darrade av rädsla.

Ffb.
2889

"Slättbit"

Efter måltiderna, särskilt middagarna, skulle man ha en s.k. "slättbit". Den ~~SKULLE~~ bestod oftast av en liten brödbit med smör på. Den skulle alltså utgöra efterrätt på den annars enkla kosten.

54.
2889

54

"Farängladagen"

Dagen efter trettondagen kallas "farängladagen".

Den dagen fick man ej spänna sina dragare för något åkdon eller redskap utan att man till fullo betalt djuret i fråga.

15.
2889

55

Tyda.

Om småbarn äta av "ätteplatten" eller "skrape-
vafflan" få de svårt för att lära sig läsa.

68

2889

68

Otur.

Om den person, som man först möter på vägen till skolan, råkar vara en gumma, så bör man spotta tre gånger för att undgå, att ej glömma sin läxa den dagen.

56.
2889

56

Medel mot lyte.

Ett bra medel mot lyte är katteblod.

Ett annat medel mot lyte är att draga barnet
beklänges genom ett par byxor.

57
2889

57

Vårfrudagsafton,

strax innan man gick till sängs, skulle man springa barfota några gånger runt boningshuset. Man blev då frisk och motståndskraftig mot förkylning.

58.
2889

58

Medel att uppväcka genkärlek.

Man kan uppväcka genkärlek hos en flicka, om
man ger henne ett äpple, vilket man begjutet med en droppe blod
av en fladdermus.

59.
2889

59

"Sväna" hästar.

På 1880-talet förekom ofta i Skatelöv och V.Torsås, att man på sommartiden "svänade" eller "skänade" hästarna. Detta tillgick så, att man körde ut hästarna på så djupt vatten i en sjö eller damm, att de fingo ta sig en simtur. Detta ansåg man vara nyttigt för hästarna. I kvarndammen i V.Torsås Evarnagård brukade bönderna, då de under sommaren kommo till kvarnen, låta "sväna" sina hästar.

60.

2889

60

Tyda.

"Om stubben bär hatt Andersmässenatt, är
vintern satt till Vårfrudagsnatt!"

61.
2889

61

Att iakttaga efter kalvningen.

Då en ko kalvat, fick ingen främmande person
gå in i ladugården, förrän kon blivit frisk och rastats under
bar himmel. Kon skulle gå över stål, då hon gick över ladugårds-
träskeln första gången efter kalvningen.

62.
2889

62

Att iakttaga efter kalvningen.

När en ko första gången släpptes ut på bete efter det hon kalvat, skulle man lägga en yxa på ladugårdströskeln, för att kon skulle gå över yxan. Inga trollkäringar skulle då kunna förtrolla mjölken.

2889

64

Arbeta på söndagen.

En gammal skräddare i Vrankunge brukade oftast
sy hela söndagarna igenom, och då han blev tillsagd att ej sy på
söndagen, förklarade han, att det gjorde ingenting, blott man höll
en liten trästicka i munnen, vilket också skräddaren enl. uppgift
brukade ha, då han sydde på söndagarna.

Skattnär Sm.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

65.
2889

65

Nyårsdagen.

På nyårsdagens morgon, innan man gick till kyrkan, skulle man nysta upp ett garn under det att man oupphörligt upprepade orden: "Dä ränner i trå, dä ränner i trå!" Detta skulle man göra för att få alla sina önskningar uppfyllda under året.

1 av 2 an.

66.

2889

66

Nyårsnyet.

När man första gången efter nyår fick se månen, skulle man hämta en psalmbok och hålla denna så, att den slog ut av sig själv. Den, som gjorde detta fick veta en del om sitt öde under året, ty om t.ex. psalmboken öppnade sig så, att begravningspsalmer stodo på de uppslagna sidorna, så betydde det, att personen ifråga komme att dö under året. Innehållet i psalmerna på de uppslagna sidorna gav alltså vederbörande anvisning om vad han under året komme att uppleva.

67.
2889

67

Näcken.

För många år sedan skulle en flicka från Vrankunge hämta en häst från en hage, som låg utmed stranden av sjön Åsnen. Flickan, som hittade hästen vid sjöstranden, förde den med sig hem och selade den, varefter hon körde med den i flera timmar för en harv. Hästen blev därvid ovanligt varm, så att svett-droppar föllo av hästen. Då harvningen var slut, selade flickan av hästen och släppte den i hagen, där hon hämtat den. Omedelbart efter det flickan släppt hästen, blev den genast omvandlad, så att den fick näckens gestalt. Näcken sökte draga flickan med sig i sjön, men efter en förtvivlad kamp slet hon sig fri genom att kasta av sig sitt förkläde, vilket näcken tog med sig, då han försvann i vattnet. På varje ställe, där svettddroppar föllo av hästen ned på marken, växte sedan upp ett bladvasstrå.

60.
2889

63

Den förste maj

på morgonen skulle man gå omkring i ladugården och skrika i öronen
på korna hur dags de under sommaren skulle gå hem på kvällarna.
Man skulle därvid börja på den s.k. skällekön, d.v.s. den kön,
som bar skällan.

69.
2889

69

Näcken.

För att ej näcken skulle kunna göra den badande något illa, skulle den badande, innan han gick i vattnet tre gånger ropa: "Näck va på lann, men ja ä i vann!" Efter det man kommit upp ur sjön, skulle man ropa tre gånger: "Näck va i vann, men (medan) ja ä på lann". Efter varje gång man ropat detta skulle man spotta i vattnet.

Ett annat sätt att göra näcken oskadlig för den badande är, att man lägger stål i vattnet.

70.
2889

70

Näcken.

Innan man går i vattnet vid badning, skall
man tre gånger säga: "Näck, näck nåla
Mor din är en snåla,
Far din är en hästatjuv".
Efter varje gång man upprepat detta, skulle man spotta i vattnet.

71
2889

71

Lyte.

Om man fått den mindre trevliga ovanan (lytet) att "pinka i sängen", kan detta botas på följande sätt. Den, som skall botas går "tianes" och "fastanes" en morgon till en s.k. stätta eller läje och drager upp stätteskytteln (pålar i vilka stängerna skjutas in i) och "kastar vatten" i gropen, där pålen stått. Därefter sätter man ner pålen på samma plats, och man blir fri från ovannämnda lyte.

72.

2889

72

Före dopet.

Innan man låter döpa ett barn, skall man låta barnet vidröra en mängd olika föremål, som användas i hushållet, ty då blir barnet arbetsamt och husligt. Sålunda skall man, om barnet är en flicka, lägga strumpstickor, saxar och nålar i händerna på barnet och låta det få vidröra t.ex. veven till smörkärnan o.s.v.

Man brukade även dansa ett slag med barnet i famn för att det skulle få lätt för att lära sig dansa.

70.

2889

73

Barndop.

Vid barndop skulle man lägga s.k. fadderpengar i barnets svep. Pengarna skulle vara inlagda i ett psalmboksblad och läggas på barnets bröst, där de skulle ligga under barnets dop.

När man reste till kyrkan eller prästgården för att låta döpa barn, skulle gudmor, då hon med barnet kommit utanför dess hem, gå fram till fönstret och tre gånger ropa namnet på barnets moder. Modern fick ej svara härpå hur väl hon än hörde sitt namn ropas. Detta skulle göras för att ej barnet skulle få s.k. lyte.

Gudmor fick ej tala med någon under färden med barnet till dopet, ej glömma något eller tappa någon sak.

77.
2889

74

Vävning.

När en kvinna kommer in där man håller på
att väva, skall hon växelvis lyfta på benen så högt som möjligt
(kliva) och säga: "Så högt skäl, så högt skäl,
Det ska gå bå fort och väl,
Opp i da, ner i morrn (morgon)!"

2889

75

Arrendebetaling.

Från Orraryds gård i Hölbeled berättas om en gammal torpare på gården, som skulle betala sitt arrende. Han hade dels utfört dikningsarbetet på gården och dels lämnat mjölk till gårdens mejeri, för vilket han skulle ha betalt. När man föreslog att arrendet skulle gäldas med pengar från mjölkkontot, vägrade torparen bestämt. Han ville ovillkorligen ha det ändrat så, att skulden skulle täckas med dikningspengar, "ty", sade han, "mjölkpengarna vill jag ha orubbade hem till mor".

76.
2889

76

Göken.

Första gången man hörde göken gala, så skulle man smygga sig fram till det träd, i vilket göken satt och hålla i trädstammen och tyst säga: "Gök på kvist, säg det visst, hur många år, jag leva får". Det antal gånger göken därefter gol i trädet, så många år skulle vederbörande få leva till.

77.
2889

77

Väderleksregler.

En mulen morgon gör en klar dag.

En klar morgon gör en mulen dag.

Morgonglans och käringadans vara aldrig till

kvällen.

Morgonglans och käringadans sluta alltid med

tårar.

Sådant vädret är niondedag jul, sådant skall

det bli "sefframesse" = Sigfridsmässomarknad.

78.

2889

78

Vätten.

Man bör noga akta sig att man inte kastar ut kokhett vatten intill köksdörren, ty annars kan vätten bli bränd och då viker lyckan och hemtrevnaden bort från hemmet.

Då man mjölkat och kommit in med mjölken i köket, skall man alltid kasta ut en liten mjölkskvätt utanför köksdörren. Denna skall vätten ha.

2889

79

Begravning.

Vid begravning, då man bar bort den döda från hemmet, skulle någon av den dödas anhöriga (oftast en kvinnlig) kasta litet kokhett vatten efter kistan, så att ej den dödas själ vände om och spökade i hemmet.

80

2889

80

Medel att uppväcka s.k. genkärlek.

Ett utmärkt medel att uppväcka s.k. genkärlek är att man placerar en dödsskalle från en kyrkogård över några nyplanterade ärter, så att dessa växa upp genom ögonhålorna. Om man av dessa ärtplantor tillreder en maträtt, som man ger den tillbedda, så uppväckes därigenom kärlek till den försmådde.

81.

2889

81

Förebygga lyte.

Om en havande kvinna blir skrämmd, skall hon
genast taga sig ett slag om hälen på någon av fötterna. Barnet
får då ej några s.k. men eller lyte.

2889

82

Julhelgen.

Till frukost annandag jul skulle man äta upp den sista blodkorven, den s.k. svartkorven, som man gömt sedan julslakten.

Under julhelgen bör man inte låta någon besökande gå utan att ha fått någon förplägnad av något slag. Man bör ej "köra ut julen" heter det.

88.
2889

83

Mjölkning.

Då man skulle mjölka en ko första gången efter kalvningen, skulle man "slå till" kon några gånger med ett björkris, under det man sade: "Stilla på din fot

Som birken (björken) på sin rot".

Detta skulle man göra därför, att kon sedan ej slog eller sparkade under mjölkningsen.

84.
2889

84

Nyfödd kalv.

Om en nyfödd kalv visade allvarliga sjukdomstecken, skulle man dra den baklänges till ladugårdströskeln och där hugga huvudet av kalven. Sedan skulle man gräva ner kalven i gödselhögen, och det året skulle sen inga kalvar mer bli sjuka och dö.